

KUNSTEN Å UNNGÅ DEN KOMMUNALE KOLLAPS

Om planlegging og
kommuneøkonomi

Tid: kl 15.00 - 17.30

Sted: Sliperiet

Inviterte: Kommunestyret, øvrige
folkevalgte og listekandidater,
administrativ ledelse,
hovedtillitsvalgte og
hovedverneombud

15.00 Velkommen. Innledning v/ordfører

15.05 Folkevalgtprogrammet, planer og
strategiprosessen v/ kommunedirektør

15.20 “Kunsten og unngå den kommunale kollaps”
v/kommunalsjef Paul Hellenes

16.00 Refleksjon i gruppe og dialog i plenum

- Hvilke konsekvenser har dette for oss?
- Hvordan bør vi jobbe i Larvik?

16.45 Pause

17.00 Hvordan ta vanskelige beslutninger? Når sterke
politiske ideal møter knappe økonomiske rammer.
v/varaordfører

17.10 Refleksjon i gruppe og dialog i plenum

17.30 Slutt

POLITISK ÅRSHJUL 2023

Sterkt lederskap og god samhandling

Felles situasjonsbilde og god rolleforståelse, tillit og gode relasjoner mellom folkevalgte og administrative ledere er fundamentet for en effektiv og gjennomføringssterkt kommuneorganisasjon.



VIKTIGE POLITISKE MØTEPLASSER



FOLKEVALGTPROGRAM;

KS Tillit våren 2023

MØTEGJENNOMFØRING OG ROLLEN
SOM FOLKEVALGT
“Hvordan få en sak på dagsorden”

SAMFUNNSUTVIKLING OG
KOMMUNEØKONOMI
“Kunsten å unngå den
kommunale kollaps”

26.4.23

kl. 15 - 17.30 på Sliperiet

Oppstart Hovedutvalg kl 18.

Inviterte: Alle folkevalgte og
listekandidater for valget 2023

31.5. 23

Kl 15 - 17.30 på Sliperiet

Oppstart Hovedutvalg kl 18.

Inviterte: Alle folkevalgte og
listekandidater for valget 2023

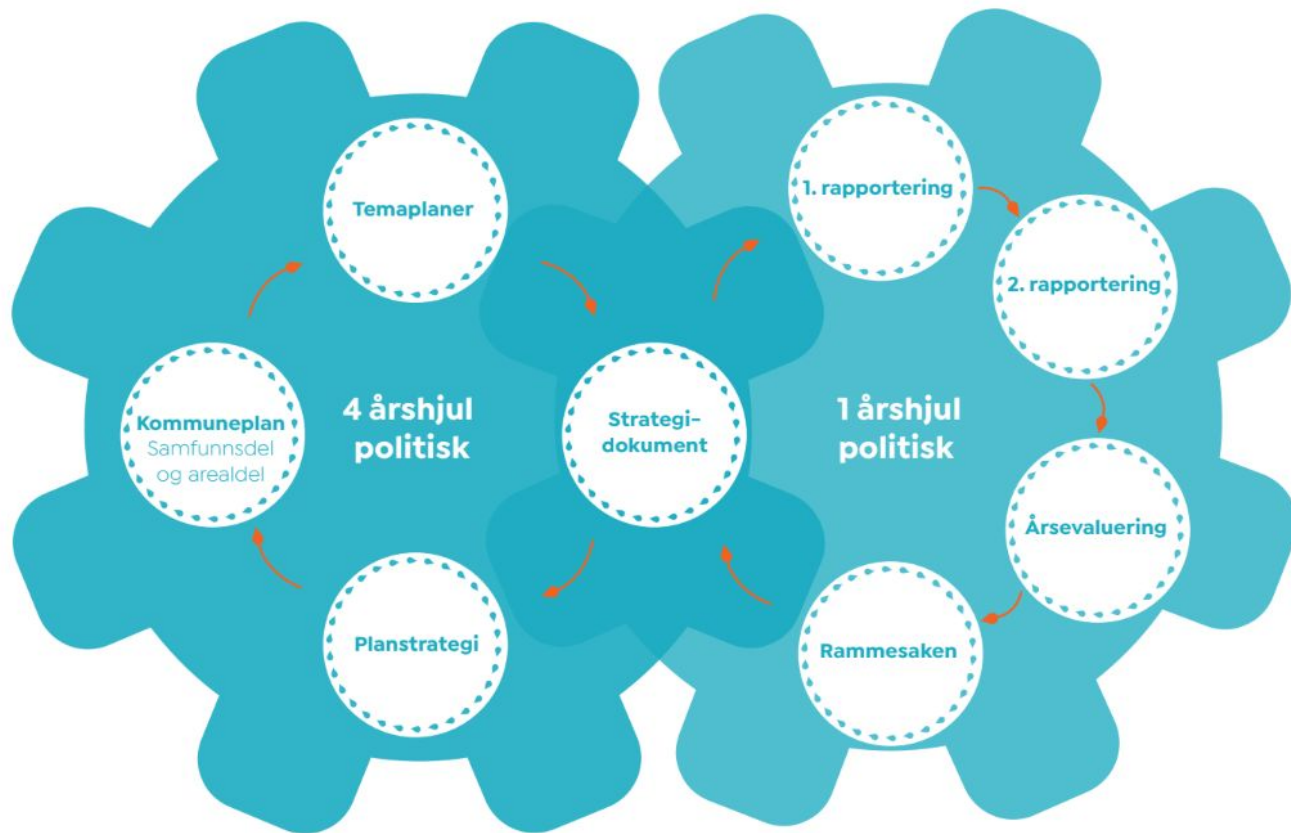


Vårt kjerneoppdrag

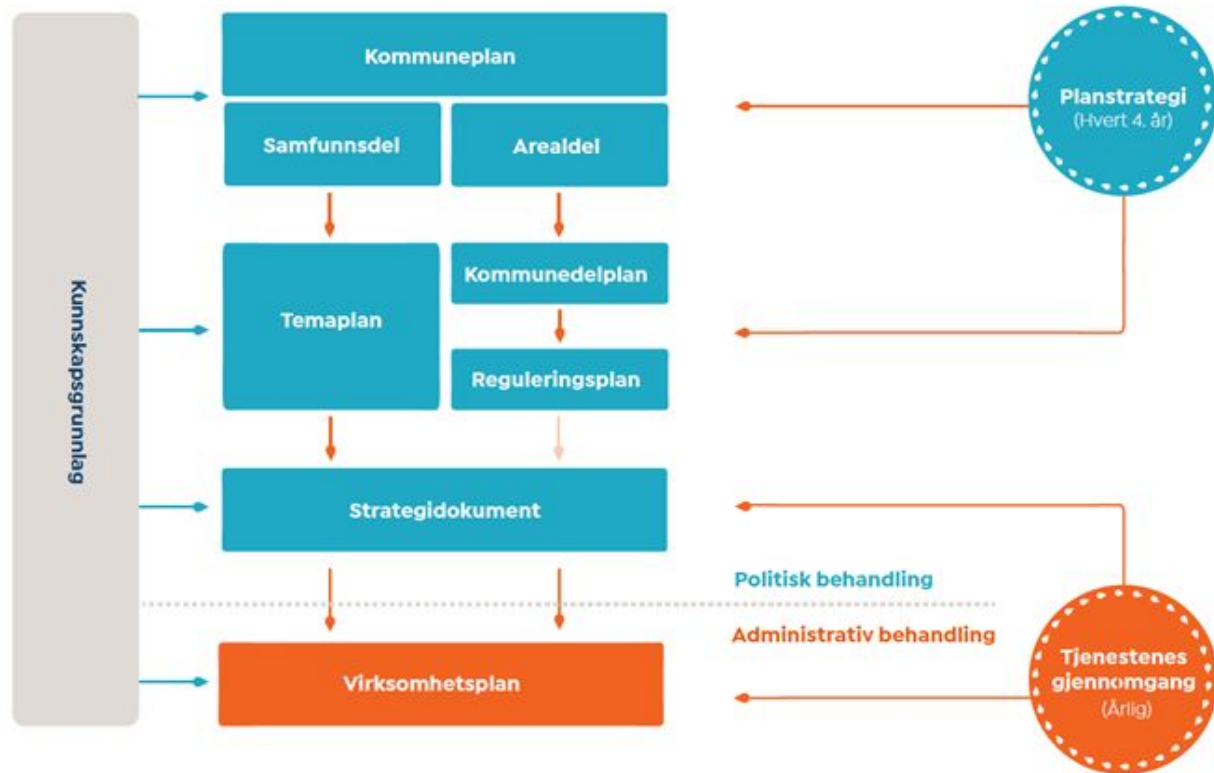


Politisk årshjul

Lange tanker,
strategisk
arbeid,
handling og
læring



Planmodell



“Rød tråd”
fra mål til
handling



OPPVEKST OG KVALIFISERING:

- Kvalitet i Larvikskolen
- Kvalitet i Barnehagen
- Handlingsplan mot hatkriminalitet og voldelig ekstremisme
- Handlingsplan mot levekårsforskjeller og barnefattigdom i Larvik kommune
- Temaplan Vold i nære relasjoner
- Temaplan for integrering
- Klima- og energiplan
- Kulturplan
- Temaplan Folkehelse, idrett, fysisk aktivitet og frivillighet
- Trafikksikkerhetsplan
- Oppvekst 2030 under utarbeidelse

HELSE OG MESTRING:

- Temaplan helse og omsorg 2019 - 2032
- Helseberedskapsplan 2023 - 2027
- Plan for legetjenester 2022 - 2025
- Temaplan for folkehelse, frivillighet, idrett og friluftsliv
- Veteranplan
- Plan for fysioterapijenesten
- Helse 2030 under utarbeidelse
- Morgendagens hjemmetjenester under utarbeidelse
- Flere under samme tak under utarbeidelse
- Klima og energiplan
- Kulturplan
- Trafikksikkerhetsplan

Alle planene våre...

Og 14 prioriterte utviklingsprosjekt...

VERDISKAPING OG STEDSUTVIKLING:

- Kommuneplanens samfunnsdel 2020-2032 med overordnet arealstrategi
- Kommuneplanens arealdel 2021-2033
- Kommunedelplan for Larvik by 2021-2033
- Kommunedelplan for Stavern by 2021-2033
- Klima- og energiplan med handlingsprogram 2021 – 2024
- Næringsplanen og næringsplanens handlingsprogram
- Kulturplanen 2018-2028
- Temaplan Folkehelse, idrett, fysisk aktivitet og frivillighet 2021 - 2031
- Alkoholpolitisk handlingsplan 2020-2024
- Plan for kulturminner og stedskaping (kommer på høring i 2023)
- Kommunedelplan for Steinressurser 2013-2025
- Kommunedelplan for InterCity gjennom Larvik kommune
- Kommunedelplan for Camping 2015-2027
- Kommunedelplan for sykkeltrafikk i Larvik og Stavern

EIENDOM OG TEKNISK DRIFT:

- Eiendomsstrategi
- Boligplan med handlingsplan
- Kommunalteknisk plan 2022-29 med handlingsprogram
- Trafikksikkerhetsplan 2022-25 med handlingsprogram
- Vedlikeholdsplan

FELLES STAB OG STØTTE:

- Handlingsplan mot korrupsjon
- Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse med handlingsprogram
- Vedlikeholdsplan for kirker og kulturbygg. Larvik kommune
- Finansstrategi
- Temaplan innovasjon og digitalisering
- Kommunikasjonsstrategi 2018-2020
- Temaplan arbeidsgiverpolitikk - under revidering
- Temaplan anskaffelser i Larvik kommune, - *under revidering*
- Økonomireglement under revidering
- Beredskapsplan



ØKENDE BEHOV FOR VELFERD

Flere unge med omsorgsbehov, økende antall eldre, høy andel med demenssykdommer:

- Vi må investere i helsehus, sykehjemsplasser og legevakt - for forsvarlige tjenester
- Vi må investere i hverdagen til våre unge - for vi har ingen å miste
- Vi må investere i tiltak for økt attraktivitet, næringsutvikling og verdiskaping
 - for økte skatteinntekter i fremtiden
- Vi må investere i våre ansatte og deres arbeidsmiljø - for de er grunnfjellet i alt vårt arbeid

Forsterkes av pandemi og statsbudsjettet:

- Bemanningsnormer og oppvekstreformen er underfinansiert. Finansiering av ressurskrevende tjenester strammes ytterligere inn. Fastlegeordningen er under press.



Perspektivmeldingen 2021

- Det går mot trangere økonomiske tider, med lite rom for nye offentlige utgifter
- På lang sikt er utfordringene ennå større
- Det finnes løsninger, med de vil være upopulære
- Klima- og miljøpolitikken går i riktig retning, men for sakte

VILLERE
VÅTERE
VARMERE

VIRKELIG
VANSKELIG
VOND

VIKTIG



Eiendomsskatt og omstilling for nødvendige investeringer og forsvarlig drift

LAV INNTEKT

Larvik kommune er en lavinntektskommune kompensert til 90% av landsgjennomsnittet (skatt og rammetilskudd)

HØY GJELD

Larvik kommune har høy gjeldsgrad (97,5% mot anbefalt 75% – som ville redusert belastningen på våre driftsbudsjett med over 70 mill i året)

DYR STRUKTUR

Larvik kommune har 9 sykehjem
5 av 8 barnehager har 1-2 avdelinger
6 av 14 barneskoler har 1 parallell

EFFEKTIV DRIFT

Larvik kommune drifter tjenestene effektivt, ca 250 mill rimeligere enn sammenlignbare kommuner, og må fortsatt omstille og effektivisere

ØKTE BEHOV

Antall innbyggere med behov for institusjon og hjemmetjenester vil doubles neste 20 år
Fallende barnetall i 22 år

ØKTE KOSTNADER TIL STRØM OG RENTER

Forventet utgiftsøkning på over 150 mill i 2023

BEHOV FOR INVESTERINGER OG ØKT BEMANNING

Larvik kommune må rekruttere for å bemanne sykehjem og hjemmetjenester

EIENDOMSSKATT OG "BÆREKRAFT 2030"



Råd



Krevende, men spennende år i vente

- Omstilling og effektivisering
- Redusere gjeld – styrke inntektene
- Innovasjon og kontinuerlig forbedring – digitalisering
- Arealeffektivisering – god struktur
- Reduksjon i kvalitet og omfang i tjenestene
- Samskaping og frivillighet
- Attraktiv arbeidsgiver – unge i arbeid
- Bygge sykehjemsplasser, Helsekvartalet og ny legevakt
- Samferdsel, by- og lokalsamfunnsutvikling

TÅLER VI
SANNHETEN
OM HELSE-
TJENESTEN?

- DEMOGRAFIUTVALGET:
Ble truffet av pandemien!
- OPPVEKSTREFORMEN: For
tidlig å vurdere effekt?
- INNTEKTSSYSTEMUTVALGET:
Glemte det viktigste...
- HELSEPERSONELLKOMMISJONEN: Ny
flaggdag!
- GENERALISTKOMMUNEUTVALGET:
Forskjellene øker - kommunens ansvar
- TOTALBEREDSKAPSKOMMISJONEN:
Juni 2023
- KOMMUNEPROPOSISJONER OG
STATSBUDSJETT



Fra 2020 - 2021: Skjevhetene mellom tjenesteområdene har økt

KOSTRA - Netto driftsutgifter pr innbygger i angitt målgruppe (Tall pr 04.05.2022)						
	NDU 2021 pr innbygger			Mer-Mindreutgifter i Larvik kommune	Mer-Mindreutgifter i Larvik kommune	Målgruppe
Tjenesteområde	Larvik	G11	Merutg/Mindreutgift	2021	2020	
Barnehage	174 255	180 441	-kr 6 186	-14 900 000	-30 100 000	1-5 år
Grunnskole	119 143	118 226	kr 917	4 900 000	-6 400 000	6-15 år
Pleie og omsorg	107 896	134 491	-kr 26 595	-244 700 000	-238 500 000	67 år+
Sosiale tjenester	5 287	5 431	-kr 144	-4 000 000	1 200 000	20-66 år
Barnevern	12 135	10 222	kr 1 913	17 700 000	17 500 000	0-17 år
Kommunehelse	5 010	3 851	kr 1 159	55 100 000	39 200 000	
Adm, styring og fellesutgifter	3 512	4 917	-kr 1 405	-66 700 000	-64 800 000	
Kultur og idrett	2 376	2 375	kr 1	50 000		
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	905	753	kr 152	7 200 000		
Andre områder - Summert	3 237	2 975	kr 262	12 400 000		
Totalsum	433 756	463 682	-29 926	-232 950 000	-250 000 000	

Dreie budsjettene i tråd med innbyggernes behov

Barnehage og skole - mer i balanse
 Pleie og omsorg - store mindreutgifter
 Sosiale tjenester - lite mindreutgifter
 Kommunehelse - Pandemien er over - fortsatt merutgifter (lege?)
 Administrasjon, styring og fellesutgifter - store mindreutgifter
 Kultur, plan mv - i balanse

KOSTRA - Netto driftsutgifter pr innbygger i angitt målgruppe (Tall pr 30.05.2023)						
	NDU 2022 pr innbygger			Mer-Mindreutgifter i Larvik kommune	Mer-Mindreutgifter i Larvik kommune	Målgruppe
Tjenesteområde	Larvik	G11	Merutg/Mindreutgift	2022	2021	
Barnehage	180 449	184 250	-kr 3 801	-8 800 000	-14 900 000	1-5 år
Grunnskole	125 313	124 370	kr 943	5 100 000	4 900 000	6-15 år
Pleie og omsorg	115 505	141 435	-kr 25 930	-245 700 000	-244 700 000	67 år+
Sosiale tjenester	5 548	5 934	-kr 386	-10 800 000	-4 000 000	20-66 år
Barnevern	13 413	12 692	kr 721	6 700 000	17 700 000	0-17 år
Kommunehelse	4 634	4 015	kr 619	29 600 000	55 100 000	Alle
Adm, styring og fellesutgifter	3 661	4 789	-kr 1 128	-53 900 000	-66 700 000	Alle
Kultur og idrett	2 853	2 528	kr 325	15 530 000	50 000	Alle
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	868	841	kr 27	1 300 000	7 200 000	Alle
Andre områder - Summert	2 679	3 107	-kr 428	-20 400 000	12 400 000	Alle
Totalsum	454 923	483 961	-29 038	-281 370 000	-232 950 000	



Formål	Alders-gruppe	Indikator	Larvik	Tønsberg	Sandefjord	Porsgrunn	Skien	Arendal	Sarpsborg	Nordre Follo	Lavest i KOSTRA gruppen	Lavest i KOSTRA-gruppen - kroner	Gjennomsnitt for gruppen	Innbyggere i målgruppen	Teoretisk handlingsrom i mill.	Teoretisk handlingsrom %
► Grunnskole	Alle	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Grunnskole (B)	15 229	15 958	15 885	16 205	16 172	16 648	16 240	14 278	Nordre Follo	14 278	15 593	48 246	-16,5	-2
► Pleie og omsorg	Alle	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Pleie og omsorg (B)	21 284	23 542	23 694	24 162	24 413	23 554	24 565	23 326	Larvik	21 284	23 809	48 246	-138,8	-13
► Barnevern	Alle	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnevern (B)	2 415	2 246	1 767	3 057	2 209	1 970	3 435	2 742	Sandefjord	1 767	2 406	48 246	0,4	0
► Barnehage	Alle	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnehage (B)	9 112	9 219	9 871	9 337	9 613	10 016	9 672	9 554	Larvik	9 112	9 545	48 246	-19,2	-4
► Kommunehelse	Alle	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B)	4 634	3 875	3 644	3 879	3 633	3 876	3 619	3 957	Sarpsborg	3 619	4 015	48 246	29,7	13
► Sosiale tjenester	Alle	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Sosiale tjenester (B)	2 903	3 343	3 375	2 858	2 968	2 965	3 174	3 324	Ålesund	2 696	3 155	48 246	-12,1	-9
► Kultur og idrett	Alle	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kultur og idrett (B)	2 853	2 354	2 226	3 023	2 592	2 849	2 148	2 494	Ålesund	1 866	2 528	48 246	15,7	11
► Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	Alle	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Plan, kulturminner, natur og nærmiljø (B)	868	865	794	876	806	740	998	846	Ålesund	491	841	48 246	1,3	3
► Adm. styring og fellesutgifter	Alle	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm. styring og fellesutgifter (B)	3 661	4 564	4 735	4 747	5 236	4 140	5 055	4 950	Larvik	3 661	4 789	48 246	-50,9	-29
► Brann og ulykkesvern	Alle	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Brann og ulykkesvern (B)	824	809	752	1 301	913	1 104	899	903	Sandefjord	752	966	48 246	-6,9	-17
► Kommunale boliger	Alle	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunale boliger (B)	160	19	269	681	-34	188	743	-397	Nordre Follo	-397	236	48 246	-3,7	-47
► Samferdsel	Alle	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Samferdsel (B)	1 212	649	815	1 895	1 438	1 075	555	1 221	Sarpsborg	555	1 016	48 246	9,5	16
► Næringsforv. og konsesjonskraft	Alle	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Næringsforv. og konsesjonskraft (B)	-315	-236	195	222	544	553	59	-4	Larvik	-315	174	48 246	-23,6	0
► Kirke	Alle	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kirke (B)	737	540	616	574	557	625	515	407	Nordre Follo	407	590	48 246	7,1	20
► Landbruk	Alle	Netto driftsutgifter pr. innbygger til Landbruk (B)	61	144	107	250	136	125	96	144	Larvik	61	125	48 246	-2,8	-94

Hva må vi forberede oss på?

- At det blir strammere
- Larvik er en “spydspiss”
- Bærekraft 2030:
 - Politiske prosjekt: Adressere nasjonale og regionale rammebetingelser
 - Strategiske valg - solide flertall - neste to perioder
- Jobbe sammen
- Bruke tid på å få bygge felles kunnskap og forståelse
- At vi vil lykkes!

Innspill til Paul - fra samling

- Hvordan sikre bærekraftig utvikling - gevinster frem i tid
- Hva er budsjettprosessen
- Hva er det vi vedtar
- Hvordan unngå den kommunale kollaps
- Hvordan de pengene vi har
- Hva henger sammen med hva? Planmodellen
- Livskvalitet - kultur - psykisk helse - hvordan måle dette?
- Hva består et budsjett av? MÅL - Drift - Investeringer
- Hvordan ha mot til å satse på det ikke-målbare; Samfunnsregnskapet
- Sirkulærøkonomi
- Kommuneprop
- Årsevaluering - tjenestens gjennomgang - Oppfølging av strategidokumentet - Forberedelser til rammesaken
- Viktigheten av helhet



Kommunal kollaps:

Nasjonalt nivå.

KS: 2040 begynner nå.

Langsiktige utfordringer kan ikke møtes med kortsiktige løsninger!

“Jobb nummer en å være bevisst disse utfordringene. Her må de folkevalgte gå foran.”

Arild Gjertsen, seniorforsker Nordlandsforskning



Larviks svar:

Bærekraft 2030

- holde fast i de gode planene
Kommunestyret har besluttet
- prioritere innovasjon, omstilling og utviklingsarbeid
- ha mer realistiske og målretta budsjett
- ivareta helhet og balanse i vårt oppdrag som kommune



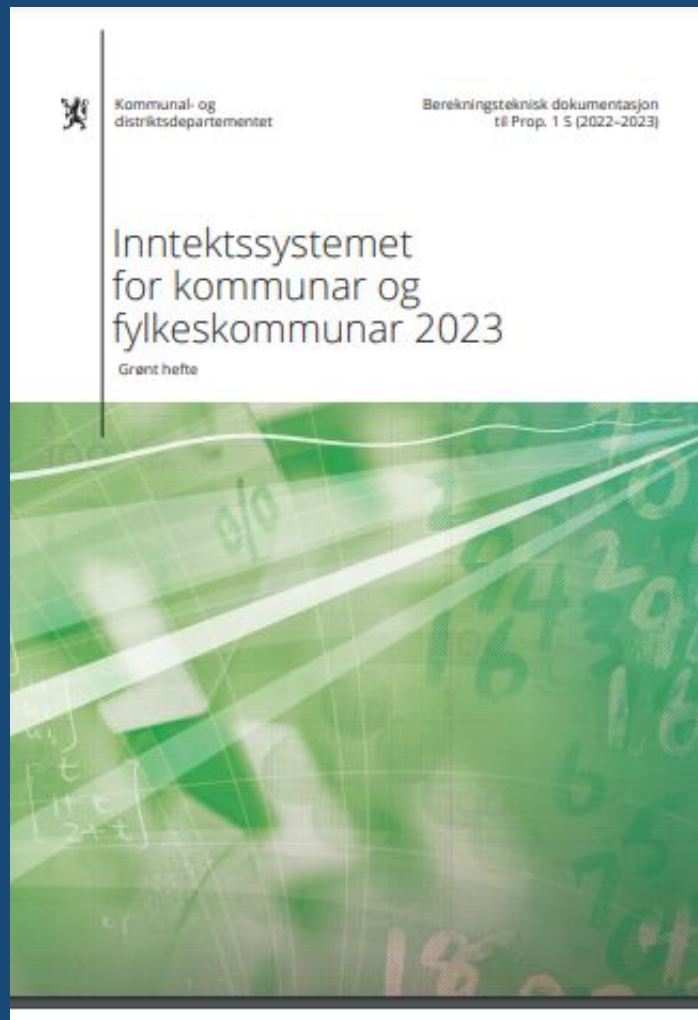
Aktuell sak:

Hvordan kan Stavanger vurdere
å tilby gratis kollektivtrafikk til
sine innbyggere, mens vi
fortsetter å stramme inn?



Inntektssystemet

Burde egentlig hete
inntektsfordelig, utgiftsstruktur
og politiske tiltak.

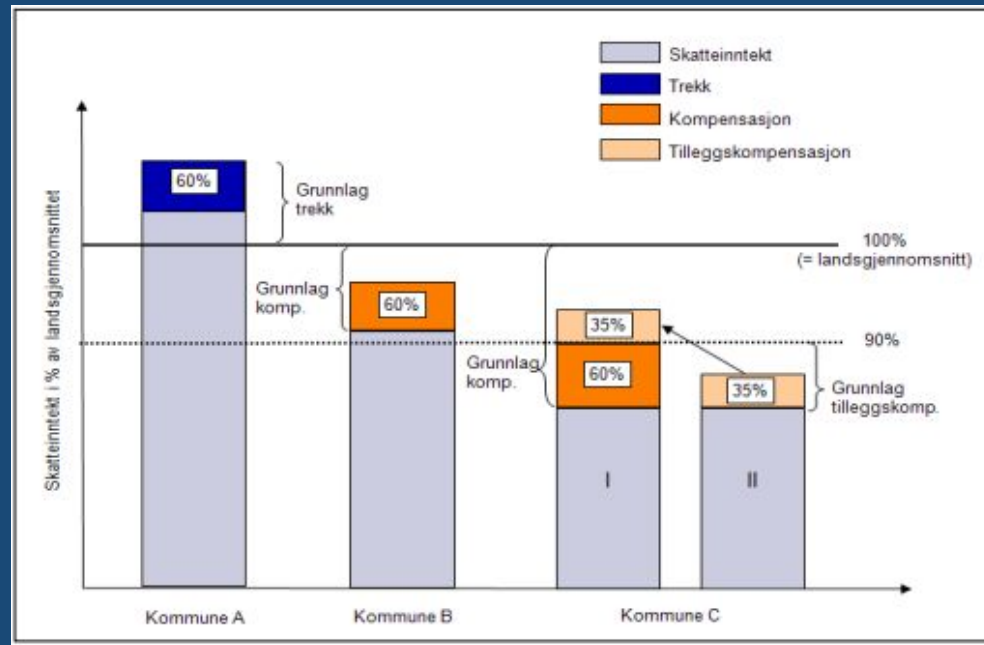


Inntektssystemet

Fordeler skatteinntekter.

Noen har mye og gir fra seg litt.

Noen har lite og får litt.



Inntektssystemet

Beregner utgiftsbehov.

Rammetilskuddet justeres etter utgiftsbehov.

Larvik: 1,0123

Kostnadsnøkkel for kommunane 2023:

Kriterium	Kriterievekter
Innbyggjarar 0–1 år	0,0057
Innbyggjarar 2–5 år	0,1361
Innbyggjarar 6–15 år	0,2645
Innbyggjarar 16–22 år	0,0236
Innbyggjarar 23–66 år	0,1049
Innbyggjarar 67–79 år	0,0567
Innbyggjarar 80–89 år	0,0767
Innbyggjarar 90 år og over	0,0385
Gradert basiskriterium	0,0159
Reiseavstand innan sone	0,0100
Reiseavstand til nabokrets	0,0100
Landbrukskriterium	0,0021
Innvandrarar 6-15 år, ekskl. Skandinavia	0,0071
Personar med psykisk utviklingshemming 16 år og over	0,0486
Ikkje-gifte 67 år og over	0,0454
Dødelegheitskriterium	0,0454
Uføre 18-49 år	0,0064
Flyktningar utan integreringstilskot	0,0084
Opphopingsindeks	0,0095
Aleinebuande 30-66 år	0,0193
Barn 0–15 år med einsleg forsørgjar	0,0188
Låginntektskriteriet	0,0118
Barn 1 år utan kontantstøtte	0,0165
Innbyggjarar med høgare utdanning	0,0181
Sum	1,0000

Inntektssystemet

Politiske virkemidler.

Rettet mot distrikt, bosetting,
kommunestørrelse.

100% politikk og Larvik får
ingen ting.

Bør helt ut av inntektssystemet.

Eiendomsskatt og
kraftinntekter er ikke en del av
inntektssystemet.



Inntektssystemet

Idealkommunen.

Inntekter = 100

Utgifter = 1

Vet ikke om denne kommunen
finnes - det er i alle fall ikke oss!

Larvik kommune starter med
“60 meter tillegg”.



Inntektssystemet

Konkret:

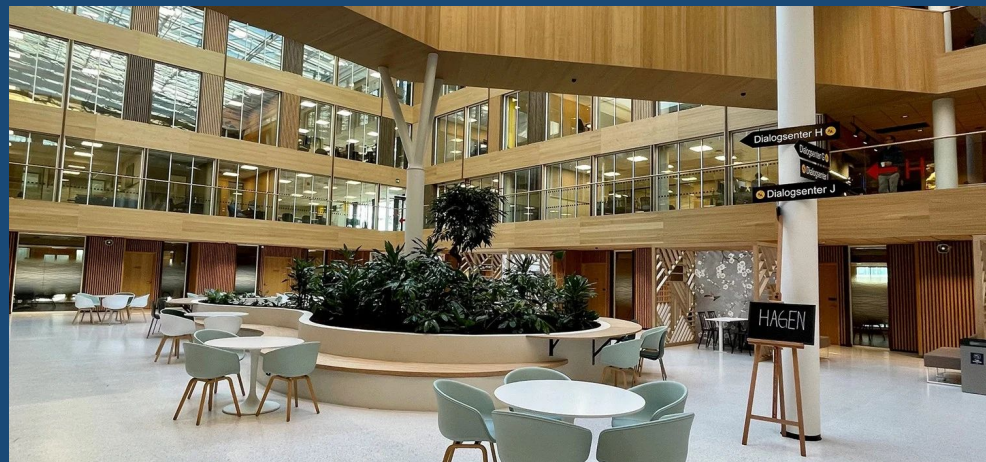
Larvik med Bærums inntektsnivå:

- + 413 mill kr i 2021
- + 478 mill kr i 2022

Bærum med Larviks inntektsnivå:

- 1 113 mill kr i 2021
- 1 289 mill kr i 2022

Et bilde på at forskjellene innenfor inntektssystemet øker.



Inntektssystemet

Men.....

Kommuneproposisjonen 2024/
Revidert nasjonalbudsjett 2023

Noen av tilleggsmidlene er
fordelt etter økonomi - de som
har minst fikk mest!

Signaler om endring?

Eventuelt i 2025.



Kommunal kollaps:

Lokalt nivå.

Langsiktige utfordringer kan ikke møtes med kortsiktige løsninger!

“Jobb nummer en å være bevisst disse utfordringene. Her må de folkevalgte gå foran.”

Arild Gjertsen, seniorforsker Nordlandsforskning



Kommunal kollaps:

Lokalt nivå -

- felles virkelighetsforståelse
- forskjellen mellom kunnskap, meninger og tro

Statistikk, analyse, kunnskap,
jus, erfaring, dokumentasjon og
helhetstenkning.

VS

“hørt på butikken”



Det er nok enklere å kvitte seg med en renholder enn en toppstilling med dertil tilhørende sekreter i kommunen.

Kommunal kollaps:

Lokalt nivå -status nå:

- Vedtatt strategidokument 2023-2026 legger opp til aktivitetsøkninger særlig innenfor Helse og mestring.
- 2023-2026 er finansiert med netto 340 mill kr fra eiendomsskatt og netto 204 mill kr fra disp.fond til drift.
- Netto driftsresultat i perioden 2023-2026 er til sammen negativt med 47 mill kr.



Kommunal kollaps:

Lokalt nivå -status nå:

- Konklusjonen er klar; vi har ikke en bærekraftig økonomi i dag.
- Det må skje endringer fremover.
- Bærekraft 2030 blir et helt sentralt prosjekt de neste årene.



Kommunal kollaps:

Lokalt nivå - hvor skal hjelpen komme fra?

Vekslende flertall i Regjering og Storting er enige om at kommunen har nok.

Perspektivmelding 2021:
“Det går mot trangere økonomiske tider, med lite rom for nye offentlige utgifter”.

Tabell 2.

Gjennomsnittlig inntekt for en 40-åring i 2020, og hva en slik skatteøkning vil bety fram mot 2060.

	Inntekt før skatt*	Skatteprosent	Inntekt etter skatt
2020	53 500	24,6	40 350
2030	60 900	25,7	45 250
2060	89 700	32,5	60 550

*Lagt til grunn en forventet reallønnsvekst på 1,3 prosent pr. år, før skatt.

Kommunal kollaps:

Lokalt nivå.

Kommuneloven krever i §14-1

- forvalte økonomien slik at handleevnen ivaretas
- planer skal være realistisk
- unngå finansiell risiko

Sannsynlighet/ konsekvens	1 Svært lite sannsynlig	2 Lite sannsynlig	3 Sannsynlig	4 Ganske sannsynlig	5 Svært sannsynlig
5 Katastrofal					
4 Svært stor					
3 Stor					
2 Middels					
1 Liten					

Hva betyr dette for
strategidokument 2024-2027?

Kommunal kollaps:

Lokalt nivå.

Hva skal vedtas i høst?

Strategidokument med rammer
for drift og investering de neste
fire årene.

Dokumentet må oppfylle
kommunelovens krav.



Kommunal kollaps:

Lokalt nivå.

Kommunedirektørens vurdering før høsten:

- Dagens vedtatte strategidokument må forbedres.
- Det må prioriteres ytterligere.
- Effekter av Bærekraft 2030 må tas inn fra 2024.



Kommunal kollaps:

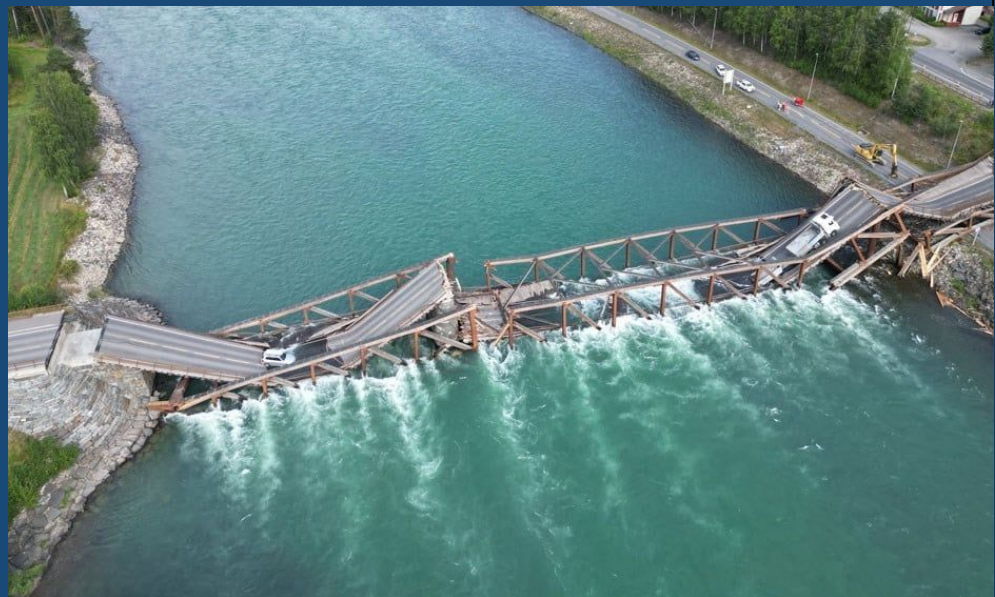
Lokalt nivå.

Summen av:

- valgløfter
- innbyggernes forventninger
- juridiske krav
- praktiske forhold

vil sette dere som politikere i en helt umulig situasjon.

Da kan vi være nær en kollaps!



2040 begynner nå: Status for Larvik

Sysselsetting



Andel sysselsatte i prosent av befolkningen



62 %



66 %

Ansatte i helse og omsorg (prosent av alle kommunalt ansatte)



50 %



45 %

Demografi



Andel av befolkningen i yrkesaktiv alder (20-66 år)



Larvik
59 %



Hele Norge
61 %



Larvik
29 %
av befolkningen er
over 60 år



Hele Norge
24 %
av befolkningen er
over 60 år

Utenforskap



Larvik



25 %

Utenforskap

Hele Norge



21 %

Utenforskap



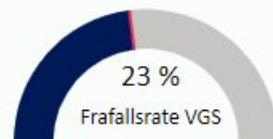
Larvik

14 %
Barn i familier med
vedvarende
lavinntekt



Hele Norge

12 %
Barn i familier med
vedvarende
lavinntekt



23 %

Frafallsrate VGS

Kommunen ligger likt
med landsgjennomsnittet

Økonomi



Handelslekkasje i bo- og arbeidsmarkedsregion: -7 %



87 %
Andel lånegjeld

Larvik



27 %
Andel kun
grunnskole

Hele Norge



25 %
Andel kun
grunnskole

Framtidsverktøyet: 2040 begynner nå

1. Hvordan sikrer vi at kommunene har tilstrekkelig kunnskap om og oppmerksomhet rettet mot konsekvensene av den demografiske utviklingen? Er vi i stand til å føre en fremtidsrettet politikk?
2. Hvordan kan vi – gjennom ny bruk og fremstilling av kunnskap – øke interessen og synliggjøre mulighetsrommet for lokalsamfunnsutvikling blant aktørene i samfunnet?
3. Hvordan gjør vi kunnskap om den demografiske utviklingen relevant på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå?



<https://www.ks.no/fagomrader/innovasjon/norge-2040/>



Refleksjon i gruppe og dialog i plenum

- HVILKE KONSEKVENSER HAR DETTE FOR OSS?
- HVORDAN BØR VI JOBBE I LARVIK?



FOLKEVALGTROLLEN

Hvordan ta nødvendige beslutninger?
Når sterke politiske ideal møter knappe
økonomiske rammer.

4 grunnleggende oppgaver/roller for en
folkevalgt:

- Være en demokratisk aktør
- Yte offentlige tjenester
- Utøve samfunnsutvikling
- Utøve myndighet



FOLKEVALGTROLLEN

- Du skal representere innbyggerne, kjenne deres meninger, interesser og behov
- Du har en lederrolle, fronte kommunen utad
- Være visjonær, strategisk og innovativ
- Sette dagsorden og formulere mål
- Skape oppslutning om de løsninger som er valgt



Larvik
kommune

FOLKEVALGTROLLEN

Styringsrolle:

- Prioritere og gjøre vedtak
- Gjøre beslutninger gjennom flertallsvedtak i politisk organ

Arbeidsgiverrollen:

- Føre en god arbeidsgiverpolitikk og arbeidsgiverstrategi
- Kommunedirektøren har det løpende arbeidsgiveransvaret
- Investere i ansatte. Våre ansatte er “verktøyet” for gjennomføring av flertallsvedtak og satte mål, ref. Helsepersonellkommisjonen



HVORDAN TA VANSKELIGE BESLUTNINGER?

- Stortinget gir en ramme til kommunen
- Kommunen fordeler rammer til tjenesteområdene
- Mange lovpålagte oppgaver
- Det er et lokalt handlingsrom/rom for prioriteringer
- Felles forståelse og felles kunnskapsgrunnlag

Ha en plan, hold fast ved den!

Temaplaner for tjenesteområdene, arealplan og kommunedelplaner som eksempel.

Lykke til!



Refleksjon i gruppe og dialog i plenum

- HVORDAN KAN VI
HJELPE HVERANDRE TIL
Å TA OG
GJENNOMFØRE
NØDVENDIGE
BESLUTNINGER?



TAKK FOR I DAG!

